

Spørgsmaal, i hvilke Sager Nævninger skulle medvirke, finder uan Lovforslaget væsentlige Regler herom i Lovforslagets § 11. Det er derefter fire Tilfælde, i hvilke Nævnings Medvirkning skal foregaa, nemlig for det første, dersom den paagjældende Straffebestemmelse, hvorunder den Forbrydelse, for hvilke den Sigtede er anklaget, falder ind, hjemler Livsstraf eller livsvarigt Strafarbejde. Det andet Tilfælde er det, dersom Forseelsen falder ind under Straffelovens Kapitel 9—11. Der er herved sigtet til politiske Forbrydelser i Overensstemmelse med Grundlovens § 74. Jeg skal ikke beskrive, at de Forbrydelser, som omhandles i Straffelovens Kapitel 9—11, i denne Betydning kunne kaldes politiske, men til lige tror jeg, at disse Kapitel af Straffeloven ikke fuldstændig udtømme Begrebet „politiske Forseelser“. Vi Mødre, som have gjenmemlevet Perioden i 1848, erindre fra den Tid og fra den Tid, som gik nærmest forud, at det navnlig var frivillige politiske Udtalelser, som Domstolene dengang rettede deres Angreb imod og forsøgte at drage de Paagjældende til Ansvar for, og at det navnlig var dette, som man sigtede til ved Bestemmelsen i Grundlovens § 74 om, at politiske Forseelser skulde for Nævningeret for at beskytte frivillige politiske Udtalelser. Det tredje Tilfælde, ifølge hvilket Sagen efter § 11 skal bringes for Nævninger, er, naar Strafarbejde findes at være forskyldt. Jeg tilstaar, at da jeg første Gang læste denne Bestemmelse, var jeg tilbøjelig til at opfatte den saaledes, at der mentes: Naar Strafferammen omfattede Straffearbejde. Meningen er imidlertid, som Motiverne yderligere vilde oplyse, i Virkeligheden den, at Nævningerne skulle anvendes, saasnart Straffearbejde i det konkrete Tilfælde findes at være forskyldt. Denne Regel maa vistnok siges at have den Mislighed, at man forud, før Dommen er affagt, skal afgjøre, hvilken Straf, idetmindste tilnærmelsesvis, den Vedkommende har forskyldt. Det var jo det, om han havde forskyldt nogen Straf og da hvilken, der først skulde afgjøres ved Dommen. Jeg har ikke overset, at Motiverne netop paa Grund af disse Vanskeligheder konkludere derhen, at den offentlige Anklager maa se sig for i saa Henseende og gjør sikrest i, naar han tror, der kan være Tale om, at Straffearbejde er forskyldt, at anlægge Sagen paa en saadan Maade, at den bringes for Nævningerne; men dette er dog noget Andet end det, som Paragrafens Ord lyde paa, og jeg tror ikke, at det ubeluffer, at Bestemmelsen i sig selv maa siges at være lidet tilsvarende. Det fjerde Tilfælde endelig, i hvilket Sagerne efter § 11 kunne bringes for Nævningeretterne, er det, naar enten Anklageren eller den Anklagede selv begjærer det, og Landsretten dertil giver sin Tilladelse. Dette Sidste, at Landsretten giver sin Tilladelse, hører til. Det forholder sig altsaa ikke saaledes, at den Anklagede har noget Valg, at han kan forlange Sagen

for Nævningerne, naar ikke de tre tidligere Bestemmelser ere tilstede; men Landsretten skal give ham sin Tilladelse dertil, som altsaa kan negtes paa dette Punkt. Jeg tillader mig at være af den Mening, at det vistnok vilde være at foretrække ubetinget at give den Anklagede Valget mellem, om han vil have Sagen for Nævningerne eller ikke, og at det her ikke vilde være rigtigt at lade Spillerummet indenfor en bestemt Lovparagrafs Strafferamme være det Afgjøende. Lad mig i saa Henseende nævne et Exempel. Vor almindelige Bedrageri- og Tyveristraf er som bekendt Fængsel paa Vand og Brød fra 5 Dage indtil 2 Mars Forbedringshusarbejde; men om en Mand, som hidtil har havt et uplettet Rygte, bliver idømt nogle Dages Vand og Brød, 6 Gange 5 Dage f. Ex., eller kommer 8 Maanedet til Forbedringshusarbejde, gjør ikke saa stor Forskjel; hele hans Karriere, sociale Stilling og Anseelse blandt hans Medmennesker er dog derved brudt, hvad enten han slipper med Vand og Brødstraf eller kommer til at underkaste sig Straf af offentligt Arbejde. Det kan for ham være en Sag, der dreier sig om hans Fremtid og hans hele Stilling, om han i dette Tilfælde skal straffes eller ikke, og jeg ser ikke, hvorledes eller med hvilken Føie man skulde negte ham Ret til at paakalde Nævningerne, naar han tiltror sig for dem, for sine Medborgere, at kunne bevise, at den Forseelse, man beskylder ham for, og den Handling, man vil fortolke som Tyveri eller Bedrageri, eller hvilken Forbrydelse man nu vil nævne, ikke har denne Karakter, og at han har handlet i fuldkommen god Tro. Jeg veed meget vel, at de Betænklichkeiten, som her have gjort sig gjældende, skulle være de, at man vilde faae for mange Sager bragte for Nævningerne, at man skulde komme til at anvende dette store Apparat hyppigere, end der i Virkeligheden kunde være Grund til. Jeg for mit Vedkommende har den Opfattelse, at en saadan Frygt vil vise sig ubegrundet. Kun faa ere de forhørrede Forbrydere; de allerfleste ere de, som leilighedsvis ere komne ind paa Forbrydelsens Bane, og som lettest fortryde det. Under Forhørene fremkommer Bekjendelse fra de Allerfleste som Følge af deres bedre Følelser, fordi de finde, at en aaben Betselse af deres Hjerte ligeoverfor Dommeren, en aaben Tilstaaelse, bidrager til at forsone dem med deres Samvittighed. Hvad Fare skulde vel kunne lade sig befrygte af de Lovovertrædere, for hvem dette gjelder, at de Fleste temerairt skulle paakalde Nævningerne? Overimod, deslige Lovovertrædere søge helst snarest muligt at faae Ende paa Sagen, at faae deres Straf udsønt og haabe paa senere ved retsstaffen Wandel at gjenvinde deres Medborgeres Agtelse. — Jeg kommer nu til Spørgsmaalet om Nævningernes Kompetence. Den blev berørt i det Foredrag, vi havde den Gode at høre af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Boos),